Tar milli musiqimizin danışan dilidir

Noyabrın 28-də Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində "Həmişə oxuyacaq tar" adlı ədəbi-musiqili gecə keçirilib. Mərasimdə musiqişünas alim, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Tariyel Məmmədovun "Azərbaycan musiqi alətlərinin tacı tar" kitabının təqdimatı da olub.

Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası, "Musiqi dünyası" Azərbaycan beynəlxalq elmi musiqi jurnalı və "Azərbaycan nəşriyyatı" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin əməkdaşlığı nəticəsində ərsəyə gələn kitab dahi bəstəkar, çoxşaxəli yaradıcılığı ilə Azərbaycan mədəniyyəti tarixində silinməz iz qoymuş Üzeyir Hacıbəylinin 140 illik yubileyinə ithaf olunub.

Ədəbi-musiqili gecəni giriş sözü ilə açan muzeyin direktoru akademik Rafael Hüseynov musiqi tariximizin bütün mənzərəsinə nəzər saldıqda ən yüksək mövqedə məhz tarın dayandığını söyləyib, onun "musiqi alətlərimizin şahı" adlanmağa layiq olduğunu bildirib. Alim qeyd edib ki, Azərbaycan milli musiqi alətləri içərisində özünəməxsusluğu ilə fərqlənən tar xalqımızda azərbaycançılıq ruhunun aşılanmasında əvəzsiz rol oynayır. O, tarın tarixi, Azərbaycan musiqisinin inkişafında rolu və yeri, dahi Üzeyir Hacıbəylinin tar haqqında fikirləri, Azərbaycanın tar ifaçılığı sənətinin UNESCO-nun qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilməsi haqqında da məlumat verib.

Bildirilib ki, Üzeyir Hacıbəyov sovet dövründə xalqların milli xüsusiyyətlərini məhv etmək üçün tarı da sıradan çıxarmaq, onu hər yerdən yığışdırmaq kampaniyalarına başladığı vaxtlarda cəsarətlə bu aləti müdafiə etmişdi. Böyük bəstəkar yaxşı bilirdi ki, tar təkcə musiqi aləti deyil, həm də xalqımızın ruhunun ifadəçisi, milli kimliyini özündə yaşadan mənəvi dəyərlərdəndir.

Tar haqqında müxtəlif dövrlərdə bir sıra kitab və monoqrafiyaların çap olunduğunu, məqalə və dissertasiyaların yazıldığını söyləyən muzeyin direktoru ictimaiyyətə təqdim olunan "Azərbaycan musiqi alətlərinin tacı tar" kitabının məziyyətlərindən bəhs edib. Bildirib ki, professor Tariyel Məmmədovun kitabı elmi məzmununa görə bu musiqi alətinə həsr olunmuş əsərlərin şahı hesab edilə bilər.

Akademik Rafael Hüseynov professor Tariyel Məmmədovun musiqi tarixinin araşdırılması istiqamətindəki çoxşaxəli fəaliyyətindən də söz açıb, "Azərbaycan musiqi alətlərinin tacı tar" kitabını musiqi irsimizin öyrənilməsi baxımından dəyərli elmi mənbə kimi qiymətləndirib. Bildirib ki, bu kitab Azərbaycan musiqi tarixinin böyük bir salnaməsi, musiqi mədəniyyətimizin mühüm hadisəsidir.

Çıxışının sonunda Rafael Hüseynov gələcəkdə digər musiqi alətlərimiz haqqında da belə sanballı nəşrlərin ərsəyə gələcəyinə inam ifadə etdi.

Xalq artisti, Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, professor Fərhad Bədəlbəyli, tanınmış bəstəkar, Əməkdar incəsənət xadimi Cavanşir Quliyev, Xalq artisti Möhlət Müslümov, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının rektoru, professor Kamilə Dadaşzadə və başqaları çıxış edərək kitab barədə fikirlərini bölüşüblər. Qeyd olunub ki, tar haqqında dolğun məlumatların yer aldığı kitabda musiqi tariximizi əyani surətdə izləmək mümkündür.

Çıxışlarda Azərbaycan musiqi tarixinin öyrənilməsində belə sanballı nəşrlərin müstəsna rolundan söz açılıb. Bildirilib ki, kitab Azərbaycan mədəniyyət tarixinə dəyərli töhfə olmaqla yanaşı, həm də mühüm praktiki əhəmiyyətə malikdir. Professor Tariyel Məmmədovun çoxillik gərgin fəaliyyətinin, davamlı zəhmətinin bəhrəsi olan əsər gənclər, mədəniyyət və incəsənət tədqiqatçıları üçün dəyərli mənbədir.

Əməkdar incəsənət xadimi, professor Tariyel Məmmədov əsərin necə ərsəyə gəlməsindən danışıb, təşkilatçılara və iştirakçılara təşəkkürünü bildirib.

Tədbir bədii hissə ilə davam etdirilib.

Qabil YUSİFOĞLU
XQ

Xalq qəzeti .- 2025.- 29 noyabr (№253).- S.14.